

การบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมีคุณภาพ

ศ.ดร.ประสาธ สืบคำ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กล่าวถึงผลกระทบในอนาคตที่เกิดขึ้นกับอุดมศึกษาไทย ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านประชากรโดยมีอัตราการเกิดของประชากรลดลง และมีประชากรในวัยสูงอายุมากขึ้น การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงานทดแทน การเน้นคุณภาพของแรงงานในตลาดแรงงาน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในด้านต่างๆ โดยสิ่งสำคัญในการบริหารมหาวิทยาลัยที่ต้องคำนึงถึงคือ รอยต่อระหว่างสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ระดับ ทั้งในระดับขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญมากที่สุด สำหรับปัญหาในการบริหารมหาวิทยาลัยในระดับอุดมศึกษานั้น ปัจจุบันมีประเด็นสำคัญที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไข ได้แก่ การขาดคุณภาพ การขยายตัวของสถาบันการศึกษาอย่างไร้ทิศทางและมีความซ้ำซ้อน รวมถึงการขาดความร่วมมือระหว่างองค์กรและชุมชน ซึ่งในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านี้ผู้บริหารจะต้องมี 3S และ 1L คือ Sensitivity คือ มีไหวพริบ ตอบสนองไว Speed คือ การคิด นำ ทำก่อน simplicity คือ การทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย และ Leadership คือ ความเป็นผู้นำ

ดร.มัทนา สานติวัตร อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ กล่าวว่า มหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ว่า เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความสร้างสรรค์และมีความเป็นผู้นำรวมถึงมีการสร้างอัตลักษณ์ โดยมหาวิทยาลัยเน้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมเป็นหลัก เช่น บัญชี นิเทศศาสตร์ รวมถึงอุตสาหกรรมกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นการเปิดหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ อีกทั้งยังเปิดหลักสูตร Entrepreneurship การเป็นผู้ประกอบการที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติจริง โดยสิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยดำเนินการเพื่อส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียน คือ การสร้าง Creative Environment เป็นการจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการของนักศึกษา ให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ และห้องทำงานของคณาจารย์ให้สามารถตอบสนองการทำงานได้เป็นอย่างดี มีความทันสมัย เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถเปลี่ยนวิธีการทำงาน นอกจากนี้ยังมีการสร้างศูนย์การค้ามหาวิทยาลัยเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาอยู่ในมหาวิทยาลัยมากกว่าที่จะออกไปนอกมหาวิทยาลัยแล้วไม่กลับเข้ามาเรียนอีก

ศ.ดร.สิน พันธุ์พินิจ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ได้พูดถึงแนวคิดพื้นฐานของการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมีคุณภาพว่ามีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง 10 ประการ คือ

1. การเน้นผลสำเร็จ
2. การเน้นกลุ่มเป้าหมายตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและความมุ่งมั่นที่ต่อเนื่อง
4. การบริหารจัดการที่เน้นกระบวนการและข้อเท็จจริง
5. การพัฒนาบุคลากรและการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัย
6. การพัฒนาความร่วมมือกับพันธมิตรของมหาวิทยาลัย
7. ความรับผิดชอบต่อสังคม
8. การเรียนรู้ นวัตกรรมและการสร้างโอกาส
9. ระบบการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นและรวดเร็ว และ
10. การมุ่งอนาคต

นอกจากนี้จะต้องมีการเชื่อมโยงในการทำงานระหว่างสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี ซึ่งหากดำเนินการได้ก็จะส่งผลให้เกิดการบริหารงานสถาบันอย่างมีคุณภาพมากขึ้น